

НАШЕ ЖИТТЯ

UKRAINIAN NEWSPAPER „OUR LIFE“

Ч. 44 (139)

«Наше Життя», 24. листопада 1947

ЦІНА 1 НМ.

УКРАЇНСЬКИЙ
ТИЖНЕВИК

РІК III

30 роковини Української Народної Республіки

20 листопада 1947 року Українська Центральна Рада видала свій Третій Універсал яким проголосила Україну Народною Республікою.

Це сталося незабаром після большевицького перевороту на Московщині. Українська Центральна Рада вела спрів з російським тимчасовим урядом Керенського за автономні права України. При кінці жовтня 1917 р. уряд Керенського хотів судити уряд Центральної Ради — генеральний секретаріят — за те, що Центральна Рада ухвалила скликати окремі Установчі Збори для України.

Большевицький переворот скасував цю загрозу для Центральної Ради. Але відразу використати нову ситуацію Центральна Рада не могла. В Києві були, окрім Української Центральної Ради, ще дві сили: військо, прихильне до скинутого в Росії тимчасового уряду, і большевицькі полки. Центральна Рада мусіла деякий час придуватися до боротьби тих сил у Києві, а коли большевики перемогли, то Центральна Рада виступила з своєю програмою національного визволення, проголосивши Українську Народну Республіку.

Обставини були мало сприятливі для успіху української боротьби за свою державність. На заході ще не була закінчена війна з Німеччиною та Австро-Угорщиною. На Україні стояли великих російські армії, настроєні вороже до українського руху. Міста на Україні мали більшість не українську, за владу в цих містах боролися большевики, зосереджені в «советах». Між українськими полками російської армії большевики вели пропаганду, доказуючи, що, мовляв, Центральна Рада «продалася антитанам» і тому хоче вести дальшу війну з Німеччиною... Центральна Рада спізнилася з земельним законом для України. Щоб відвернути від України большевицьку загрозу, треба було негайно вирішити земельну справу на остаточне вирішення Українських Установчих зборів, що мали бути вибрані 9 січня 1918 року.

Рішеність большевиків у справі ліквідації війни та в справі земельний дала їм перевагу над противниками. Національна свідомість в українських масах була 1917 року дуже мала. Тому легко було большевикам збаламутити ці маси обіцянками про негайний мир, про «рай на землі», та вести пропаганду проти «буржуазної Центральної Ради».

Ленін заявив, що його партія стоїть за «самостійну Україну», але без буржуазної «Центральної Ради».

Хоч вибори до Всеросійських Установчих Зборів при кінці листопада 1917 року дали на Україні рішучу перемогу українським соціалістичним партіям, але російський большевицький уряд в грудні 1917 року послав свою «червону гвардію» з Московщини на завоювання України. Українські народні маси були пасивні, байдужі. Вони не розуміли того, що їм несе большевицька Московщина. Тільки тоді, коли побачили грабунки, терор і руйну, схаменулися і почали проти большевизму боротьбу. Але час був проганий. На своїх помилках і поразках народ мусів учиться і дозрівати до національно-державної свідомості.

Реєстрація ДП.

Гайдельберг, 6. 11. 1947 р. у всіх таборах американської зони має негайно початися нова реєстрація переселених людей (ДП), які перебувають на утриманні Р. С. ІРО.

Це повідомлення опублікувало сьогодні начальник відділу опіки РС. ІРО в Гайдельберзі. Ця реєстрація визначить тих переселених осіб, які й далі будуть одержувати допомогу від організації для збігів і одночасно дасть докладні статистичні дані для раціонального розв'язання проблеми утікачів і переселених людей.

Нові реєстраційні листи збирають відомості, потрібні чужоземним урядам, щоб поселити переміщених людей та втікачів в інших землях.

У тих випадках, коли переселеним особам буде визнана її надалі допомога ІРО, тоді перевірчні комісії, спільно з головами родин, будуть обговорювати питання депатріації або поселення на нові місця. Ті з переміщених людей, що в результаті перевірки позбудуться права на дальшу опіку з боку ІРО, будуть включені в німецьке господарство. Нову перевірку робитиме в кожнім таборі керівник супільного відділу ІРО.

Передбачені також апеляційні інстанції для вияснення спірних випадків.

Політичний огляд

ІТАЛІЯ

В Італії за прикладом Франції почалася рішуча боротьба з комуністами. Заснувався італійський антикомуністичний фронт. Цю організацію заснував Джоакіно Чіполля, редактор газети в Палермо. Скорі вона набрала сили і всенародний комітет зібралася 15 листопада в Римі. Цей рух бореться з усяким тоталізмом, а передусім з большевизмом, як безпосередньою загрозою. Італійський фашизм, друга тоталітарна крайність, твердить нова організація, був реакцією на большевизм, і тому треба його знищити, як корінь всього зла.

АМЕРИКА

17 листопада зібралася американський конгрес на надзвичайне засідання. Президент Трумен рішився скликати конгрес з огляду на дві невідкладні справи: негайну поміч Европі і боротьбу з інфляцією в Америці. Для пересічного громадянині США інфляція значно важніша, як Маршаллів плян. Тому в програмі нарад боротьба з інфляцією стоїть на першому місці.

Однак негайна поміч світові, загроженім большевизмом, суттєвістю стоїть на першому місці, і від того, чи ухвалити конгрес відповідні суми на поміч, залежить доля Європи, Америки і цілого світу. Американський конгрес стоїть пе-

КОНФЕРЕНЦІЯ МІНІСТРІВ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ У ЛОНДОНІ

25 листопада сходяться міністри за кордонних справ чотирьох валікодерів в англійській столиці, щоб радитися над миром з Німеччиною. Грунт для нарад мали приготувати їхні заступники, що вже раніше почали наради. На жаль, вони виявили тільки дуже важливі розходження в поглядах. СССР хоче об'єднати Німеччину і політично, господарсько, тільки думають почати з господарського об'єднання. Політика об'єднання для них бажана, якщо можна буде забезпечити демократію. Франція

боїться знов централізованої Німеччини, що в майбутньому могла б колись напасті на неї. — Ці розходження такі великі, що можна з певністю сказати, що до згоди не діде. Наслідки будуть такі, що фактично розділ Німеччини буде правно затверджений. Західні держави об'єднають політично три західні зони, створяють якийсь орган для їхньої репрезентації і підпишуть сепаратний мир. Ясно: що ця західно-німецька держава буде потребувати значної за кордонної допомоги, і це вже буде великим успіхом СССР, що він звалить на «капіталістів» значний фінансовий тягар. Ясно також, що в нових умовах господарство західної Німеччини мусить бути відділене від сходу. Тому треба скоро після закінчення конференції в Лондоні сподіватися фінансової реформи для західніх зон.

СССР
Східня «демократія» вже закінчує заведення своїх порядків в окупованих державах. Опозиції вже скрізь зломлені, і «нова демократія» запроваджена в життя. Число визначних політичних емігрантів зростає по цьому боці залишеної завіси. Вони виступають на політичній арені з різними протестами і викладають обурення світової громадської думки проти большевицького насильства.

СССР поширює вістки, що атомова бомба відома не тільки США. Авторитетні американці заявляють, що виріб атомових бомб, особливо в більшій кількості, вимагає надзвичайного порушення цілої промисловості. СССР не має такої промисловості, щоб міг уже

виробляти атомові бомби. СССР мусить витрачати свої сили на відбудову країни. Тому СССР може мати малі фабрики для виробу атомових бомб. Найнновіші експерименти показали, що для атомової війни треба буде великої кількості атомових бомб. Крім того, треба мати для атомової війни відповідне число великих літаків. Не треба забувати, що США стоять на першому місці у виробництві літаків, і теж скоро не вдасться ніякій державі випередити американців. Тимто большевицькі розраховани для виробу атомової бомби в СССР розраховані для внутрішнього вживання.

КОРЕЯ

СССР хоче всячким способом опанувати Корею, розділену на дві зони, американську і совєтську. СССР висі в ОН пропозицію, щоб обидві держави вивели свої війська з Кореї до кінця цього року. У пропозиції не говориться нічого про створення корейського уряду ОН відкинули великою більшістю цю пропозицію. Натомість ОН прийняли пропозицію США вислати в Корею комісію, що мас спідкувати за демократичними виборами і створенням демократичного уряду. Вибори мають відбутися до 31. 3. 1948 р. Через 90 днів після проголошення самостійності Кореї СССР і США мають вивести свої війська з цієї країни.

ДОСЛІДИ НАД АТОМОВОЮ БОМБОЮ

Повідомляють, що 15 червня 1947 р. у Сибірі Советське військо випробувало свою першу атомову бомбу. Тепер практикують в Советському Союзі над дослідами атомової бомби німці.

Найближче віддалене від місця випробування бомби було місто Іркутськ. 80 км. на півден від Байкальського озера і приблизно 185 км. на півден від монгольського Кордону. Бомба нібито важила 6 кг. і функціонувала добре. Вибух було чути на 32 км. Експерти, що були присутні під час вибуху, практикують потай над виготовленням звіту Оліфант і шведській Фахівець атомових справ проф. Сведенберг заявили, що сама метода добування атомової енергії дійсно, не може бути таємницею, але продукційний процес атомових бомб напевно і далі буде в руках США, бо навряд чи СССР може мати величезні капіталі і споруди для масової фабрикації атомових бомб. Думки англо-американців поділяють і французи.

НОВА УПРАВА ЦПУЕ

міграції та вибрали Президію ГР. у тім складі:

Голова — д-р Андрієвський Борис, Заступники Голови: — д-р Комаринський В., д-р Масюкевич Микола, д-р Туркало К., Секретар — Кравцов Богдан.

З'їзд пройшов під знаком консолідації й порозуміння. В наступному числі подамо докладніший звіт нашого кореспондента.

ІСТОРІЯ

* У французькій генеральній федерації праці СГТ (ЦГТ) під проводом генерального секретаря Леона Жуо створилася група, яка вимагає демократизації проф. спілок. Вони видали комунікат в якому протестують проти того, що комуністи намагаються використати федерацію в своїх інтересах.

* В Братиславі народний суд засудив за співпрацю з німцями колишнього словацького прем'єра Степана Тісса на 30 років в'язниці.

* Миколайчик на цьому тижні має відійти до США. Із семи осіб що з ним відійшли з Варшави, чотири знаходяться вже в безпеці.

* Папа Пій 12. прийняв на приватній авдіснції військового губернатора Німеччини ген. Клея. Ген. Клей зложив також візит італійському міністрові закордонних справ графові Сфорци.

* До США прибув провідник угорської протокомунистичної опозиції Пфайфер.

* З листопада американська військова влада розпочала спеціальні радіовисилання для німецької людності під гаслом «свобода проти тоталізму».

* В Београді вийшло перше число офіційного органу нової міжнародної організації Комінформу, російською, французькою і англійською мовами.

* Польський уряд не дозволив французькому послові покластися вінок на могилу невідомого польського вояка з наради 28 років після перемир'я з першою світовою війною.

* Голову румунської опозиції д-р Юлія Маню та 18-ох його товаришів засуджено до досмертної примусової праці. З огляду на поважний вік (75) виорб Йому замінено вічним ув'язненням. Інші підсудні дістали від 1—25 років в'язниці.

УСДОГІ СВІТЛЯ

НЕСПОКІЙ В ІТАЛІЇ

В північній Італії відбулися сутички між комуністами і членами правих партій. В цих сутичках останніми днями забито дві особи, а багато ранено. В Мілано замордовано двох комуністів. Було кинено кілька бомб в бюро комуністичної партії. Комуністи в приміщеннях централі партії «Уomo Квальюнкве» (партія кожного) в Мілано понищили приміщення. Перед катедрою в Мілано відбулося комуністичне віче, на якому спалено часописи правих партій. В Спеції 15 тисячний комуністичний натовп знищив приміщення партії «Уomo Квальюнкве».

ВУЛИЧНІ БОЇ В МАРСЕЛІ

В Марселі комуністичні демонстранти силою вдерлися до будинку ратуші, намагаючись перешкодити новому голові міста членові де Голевої унії перебрати владу. При цьому поранено 40 осіб. Негайно після цього відділ поліції штурмував ратушу, обсаджену комуністами. Комуністичні проф. спілки закликали робітництво до генерального страйку. Коли поліція затримала 4 членів проф. спілок за напад на поліцію, розбуханий натовп порозбивав вікна в палаці юстиції і приміщення. З натовпу було чути вигуки: «Повісити де Голя».

ПОДІЛ ПАЛЕСТИНИ

Америка і СССР в палестинському комітеті дійшли до порозуміння в справі поділу Палестини. Одностайно ухвалено, що з першого травня 1948 р. тратить силу англійський мандат: до цього часу англійське військо має покинути Палестину. Проголослення незалежності жидівської і арабської держав має відбутися до 1 липня 1948 р. В переходовий час Палестинсько управляеме палестинська комісія ОН, що складатиметься з 3-5 членів. Загалом вважають це американсько - союзське порозуміння за частковий успіх ОН. Політичний комітет підтримав прохання про приняття до ОН: Ірландії, Португалії, Італії, Трансіорданії, Фінляндії та Австрії.

КОРОЛІВСЬКА ПОКІРНІСТЬ

«Обіцяю любити, голубити і корися», — так скаже принцеса Елізабета 20 листопада в Вестмінтерському абастіві, виголошутиши шлюбну присягу. Дійсно, ці слова з англійського молитовника будуть сказані в церемонії королівського шлюбу.

Отже та, що одного дня стане королевою мільйонів підданих, мусимо беззастережно слухатись одного з них. Ситуація до деякої міри незвичайна.

ОПТИМІЗМ ЧАПЛІНА

Широко відомому кіноакторству Чаплінові останніми часами не щастить. Багато його ворогів обвинувачують його в комунізмі, і це обвинувачення по той бік очевідно, річ досить неприємна. З другого боку позиває його один з авторів, п. Беркович, за плягіят і вимагає, аж шість з половиною мільйонів доларів. «Проте Чаплін переносить всі ці напасті терпеливо і нещодавно одному з своїх приятелів сказав:

«Життя людини починається з п'ятидесяти літ, а мені тепер вже п'ятьдесят вісім, і я почиваю себе так, як на початку чудесної кар'єри. Життя після п'ятидесяти літ — це чудесна пора, коли хиби відчуваєшся, не так гостро, коли події переносяться терпеливо, і коли людина вже навчаться знаходити смак навіть в найдрібніших речах.»

ВАНДЕНБЕРГОВА ПРОМОВА

Голова сенатської комісії закордонних справ сен. Артур Ванденберг заявив, що Англія, Франція і США повинні заключити мирові договори з своїми окупованіми зонами Німеччини, якщо конференція міністрів закордонних справ в Лондоні не дастя бажаних результатів. Ванденберг закинув Советам, що вони гальмують діяльність Ради Безпеки ОН і закликає Об'єднані Нації до знесення вета, за винятком дискусії в справі уживання збройних сил на випадок міжнародного конфлікту. В зв'язку з виступами Вишинського проти США Ванденберг сказав: «Гітлерівцями називали нас критики, які, здається, забули, що вони, а не ми колись ділили з ними ліжко». Ванденберг засудив запровадження методів поліційної держави у всіх країнах, в яких комуністи прийшли до влади.

СПРАВИ ДП

На комісії суспільно-гуманітарних та культурних відносин Советський Союз обвинувачував західні держави, що дозволяють тероризувати ДП, щоб перевідходити їх повернутись на батьківщину і вивезти їх до позаєвропейських країн.

Советський делегат Зорін запропонував, що загальні збори засудили таку поведінку західних держав. Зорін сказав, що 4 тисячам советських громадян перешкоджено в репатріації. Великодержави дозволили набір ДП на працю до Бельгії, Англії, Канади, до південно-американських держав, де, на думку Зоріна, вони живуть в дуже тяжких матеріальних умовах.

1500 УКРАЇНЦІВ ПЕРЕІДЕ ДО КАНАДИ НА КОШІ КАНАДІЙСЬКИХ ЗЕМЛЯКІВ

Комітет Українців Канади та Українсько-Канадійський Допомоговий Фонд через свою місію в Лондоні дні 8. 10. 47 р. звернулися до домільного уряду Канади з рядом меморіалів і в одному з них запропонували урядові повне покриття коштів перевозу та запевнили опіку на місці для 1.500 українських скитаців з Європи. Їх би мали послати на працю в різні ділянки канадського господарства. В меморандумі ті дві установи зобов'язуються всі праці, пов'язані з вибором, перевозом та поселенням загаданих осіб, вести згідно з правилами й законами еміграційних установ.

СТАРОДАВНІ ГРОБИ

В Атенах вчені археологи знайшли дві могили, що походять з 14-го століття перед Христом. Це кімнатки, видовбані в м'які скелі. Одна могила має бути, царська. В ній знайшли кістки трьох людей, два довгі бронзові мечі, два великих ножі, велике бронзове начиння, 16 ваз та деякі речі. Археологи визначають, що ці всі речі мають 3.500 років. Недалеко від могил знайдено речі з 6-го і 1-го століття перед Христом.

НЕМА ДОЛЯРІВ

Франція і Швеція внесли пропозицію, щоб наступні Загальні збори ОН в 1948 р. відбулися в Європі. Припускають, що більша частина делегатів погодиться на цю пропозицію. Наступні збори мали б бути в Женеві або Парижі. Головною причиною цього внеску було те, що в багатьох країнах немає доларів, щоб їхати в Америку.

Перший раз після виборів до громадських рад виголосив прилюдну промову де Голь. В своїй промові він вимагає нових виборів до парламенту. Ген. де Голь назвав комуністів сепаратистами.

В робітничих передмістях Парижа сталися сутички між комуністами й соціалістами, коли стало відомо, що соціалісти вибрані на бургомістри. В Орлі теж дійшло до бійки між радними міста і комуністами.

Вісті з України

* Сов. влада відновляє старі і будує нові церкви. В Києві відбудовують Києво-Печерську Лавру, Володимирський Собор і кілька інших церков. Відкрито на Україні три православні духовні семінарії — в Києві, Одесі, Луцьку. Незабаром має бути відкрита в Києві Духовна Академія.

* На Буковині зорганізовано досі 121 колгосп. Деякі колгоспи перебувають в стані організації.

* На наказ партії та уряду, колгоспники та працівники МТС починають продавати державі збіжжя з власних запасів, тобто з того, що вони одержали як зплату за свої трудодні. Між колгоспниками та працівниками МТС почалося «соцзмагання» на продаж збіжжя.

* Щоб відповідно виконати постанови партії, як теж для забезпечення ділового та об'єктивної критики, уряд УССР постановив створити при київському театрі Івана Франка художню раду. На голову ради призначено поета Миколу Бажана, а на членів: Юрія Корнійчука, Паламарчука, Новиченка, Шул'фу та інших.

* Місто Проскурів нараховує тепер 50.000 населення. Для розваги населення працює один драматичний театр.

Київська кіностудія працює над новими фільмами із циклу «Подорожні по СССР». Накручують такі фільми: «Гирло Дунаю», «Асканія Нова», «Дністер» та ін.

* У Станиславській області працює підпору, як подає київське радіо. 474 промислових заведень, 3 педагогічні

школи, медичний інститут та 2 музичні школи. Досі відновили свою роботу, або було зорганізовано 29 колгоспів та 727 земельних громад.

* Театри Зах. України виставлятимуть нову п'єсу п. н. «Друге відродження». У п'єсі націоналісти представлени спочатку навіть у корисному світлі, але з часом народ переконується, що це чужі агенти, які хотіли б поневолити свій народ. Тоді всі, селяни, робітники і інтелігенція від них відвертаються, бо бачать, що сдини правильний шлях — це братерство з великим російським народом».

* Письменник Семен Скляренко написав новий історичний роман «Шлях на Кіїв», в якому представлена події із громадянської війни та закріплення союзової влади в Україні. Головний герой повісті-советський командир Шорс.

* Сільсько-гospодарський інститут УССР випустив ц. р. 600 агрономів. Більшість із них відправлено на працю в Закарпатську, Ізмаїльську та західноукраїнські області.

* Цього року працює 35 геологічних експедицій, які в різних областях УССР шукують природних багатств. Так, у Донбасі розшукають нові поклади вугілля, у Криворіжжі залізної руди, у Херсонській, Миколаївській та Одеській областях — земні гази і т. д.

* Останні числа «Літературної газети» обговорюють з'їзд спілки письменників та постанови 16 пленуму ЦК ВКП (б). Згадана газета критикує також письменників УССР, мовляв, вони замало їздять по селах, замало цікавляться життям і проблемами колгоспів та колгоспників і мало порушують ці проблеми у своїх творах.

* Академія Наук УССР приготовляє до друку видання таких праць: «Революційний Фольклор західно-українських областей», «Атлас матеріальної культури західно-українських областей» та збірник народних мелодій із Зах. України, що їх на протязі 30 років записував фонографом проф. Роздольський.

* В Києві закінчилася сесія Верховної Ради УССР, що прийняла проект змін конституції відносно до зміни конституції СССР та затвердила державний бюджет, у прибутках 15.420.999.000 та 14.803.999.000 карбованців у витратах.

Дійсно дійшли до кінця!

Здається, далі йти нікуди! Можна не дивуватись якомусь „лемкові“, хоч це й представник племен найбільші зо всіх українських племен європейського, бо найдалі на захід положено, але, очевидно, політичні західні вітри обмінали цю затишну, гірську країну!

Дивуємося натомість „Часові“, що друкують писанину такого „лемка“ в 39

ч. 328/IX. 1947, на своїх сторінках під заголовком: „Доходимо до кінця“.

Лемко цей дає оригінальний проект створення Всеукраїнської Репрезентації, що його „Час“ супроводжує увагою, як „один з тверезіших і поважніших“.

А проект цей і тверезим і поважним міг би, на нашу думку, видатися тільки серед конокрадів у якомусь поліському, чи, може, лемківському селі! Як украде „чесний“ конокрад поганеньку коняку, то неодмінно її перефарбує. Коли коняка не така баска, як того покупець собі бажає, то й гвіздкі під колпита її понабиває, але перефарбує її неодмінно на „добру“ масть.

От з цим зразком простує і лемко з „Часу“. УГВР-а, бачите, фарбу має тоталітарну, і треба її щоб на всесвітній політичний ямарок вивести. якогось „доброго“, демократичного кольору надати: ..Відома серед нас вже (а також серед чужинців) УНР, чи пак її уряд, а також у весь світ вже знає про УГВР та її завдання“.

Але лемко відчуває, певно, що з УГВР-і важко тим часом між людьми поткнутись, і тому зразуж додає ..Отже, з того висновок прости: всі поки що згідні, щоб наша держава офіційно звалася Українська Народна Республіка. В ній мусить міститися поняття самостійності і соборності.. Значить ідея дорога всім українським середовищам. Ії застулатиме УГВР, як тіло виконавче в че?

Отже треба підробити „фірму“. Але як?

На це п. Лемко має чудесний проект: Можна зробити вибори до тій обновленої УНР! Очевидно такими „демократичними“ способами, як вибори по таборах робляться. Можна складати відповідні! Можна встановити „процент для кожного угруповання...“ При вимірю проценту треба мати на узвізі досвід із різних виборів... (Отих самих, певне, таборових!) Але націо Лемко згадує ще про якусь „спільну нараду преставників поодиноких партій“? Кажучи далі про існуючу і діючу установу усіх політичних партій цілого України, КУК за винятком „бліскучого відокремлення, що само себе від всіх і

ТАЄМНИЦЯ АТОМОВОЇ БОМБИ

8)

21. Советські службовці виїздять із Канади.

Три місяці канадська поліція досліджувала лябірінт советського шпіонажу в Канаді. Прем'єр Канади Кінг нетерпився, що так йому довго доводиться відкладати рішення справи. В грудні 1945 року виявився неспокій у советськім посольстві. Полковник Заботін несподівано покинув Канаду. Він не повідомив канадського уряду про свій від'їзд. Він відплив із Нью-Йорку на пароплаві „Александер Суворов“. Американська побережна сторожа була остання, що бачила його живого. Пізніше була чутка, що він умер, від „роздріву серпя“ незабаром після свого повороту в Москву. За декілька днів советський посланник Зарубін зробив візит урядовим особам Канади. Він казав, що іде в Москву на нараду. Це не було, мовляв, „прощайтє“, а тільки „до побачення“. Але він уже не вернувся в Канаду.

Було ясно, що советські урядовці знали про вжиток зроблений з документами Гузенка.

4 лютого 1946 року урядовий наказ передав переслідування шпіонів у руки королівської слідчої комісії на чолі з двома суддями найвищого суду Канади.

22. Арешт шпіонів.

14 лютого 1946 р. королівська комісія послала прохання до міністра юстиції про заарештування деяких осіб, за якими слідкували поліція. Прем'єр Кінг рішив запросити на розмову заступника советського посла в Оттаві, Міколая Белохвостікова. Кінг передавав свою розмову такими словами:

„Я сказав, що я маю намір заявити в парламенті, що одна неназвана чужа великороджена одержувала інформації, але я хотів йому дати зрозуміти, що то був СССР, до якого це відносилося. Що до мене, то я був готовий зателефонувати до Сталіна, щоб одержати від нього виснення про ці надзвичайні події“.

Коли прем'єр розмовляв з Белохвостіковим, поліція провела арешти в університетах, в Державному Дослідному Інституті та в інших установах. Ніхто з заарештованих не зінав, що він був під наглядом поліції кілька місяців. В парламенті Кінг дав пояснення в справі арештування і сказав, що в справі шпіонажі замішані деякі члени однієї закордонної місії в Канаді.

(Продовження з ч. 43)

23. Розмова з Месем.

За океаном, у Лондоні, полковник Берт рішив поговорити з д-ром Месем, „Алеком“, якого названо в московських телеграмах.

„Чи знаєте, д-ре Мей, що розкрито інформацію з Канади про атомову енергію?“

Д-р Мей цодився на нього. „Це я вперше від вас чую“, — сказав він спокійно.

„Чи ви розумієте, що ми знаємо, що ви мали в звязку з цим умову бачити з кимсь у Лондоні і що ви пропустили це зробити?“

Д-р Мей не дав відповіді.

Полковник Берт не поспішав заарештовувати, бо сподівався, що через Мея знайде шлях до іншого шпіона.

24. Арешти в Канаді.

Королівська комісія в Канаді вияснила, що далеко не всіх агентів, зазначеніх у Гузенкових документах можна розкрити. Між підозрілими особами було дуже багато людей з доброю освітою, людей талановитих та інтелігентних. Було ясно, що советські гроші для них не грали ролі. Вони йшли на советську службу не для грошей, а з ідейних мотивів. Вони йшли за директивами комуністичних груп, до яких тайно належали. Королівська комісія ствердила в своїх протоколах:

„Здається, що це загальна політика комуністичної партії — не радити деяким визначним прихильникам вступати відкрито до партії. Замість того цих прихильників закликають вступати до таємних організацій або „тудійних груп.“

В цих таємних організаціях були люди різних заняття: студенти, науковці, учителі, купці, урядовці державних установ і т. д. Завдання було привчити молодих людей до атмосфери і этики концепції: таємні сходини, таємні знайомства і пляні-це вільна наяву молоді. Завдання було привчити цих людей до подвійної форми життя: легальної і нелегальної.

25. Приклад Герсона.

Герсонові, високому урядовцеві канадського міністерства постачання, після заарештування були показані його власноручні записи, що були знайдені в советських документах. Інспектор Гарвісон питався у Герсона, чи він пізнав свій рукопис. Герсон відповів, що той рукопис виглядає дуже подібно до його

власного. Інспектор Гарвісон питав, чи він завжди робив виписки з урядових документів і чи це був його обов'язок. Він відповів, що тяжко означити його дійсні обов'язки, але що він виписи робив. Інспектор Гарвісон сказав заарештованому Герсонові, що він припиняє допит на 24 години і що за цей час Герсон має обдумати як канадський громадянин, чи він хоче дати урядові відомості, які має про советський шпіонаж. На другий день Герсон сказав, що з великою кількістю персональних справ, звязаних з його рішенням, що він уважає це за дуже трудне, і просив дати йому часу для роздумування до четверга. В четвер Герсон сказав, що він має рішення. Він стверджив, що він наробив помилок. Але він не міг бути в згоді з самим собою, коли б дав інформації що „той і той робив таке і таке“, коли б він показав пальцем на того або іншого.

(Кінець буде).

Свобода чи диктатура?

Табір „бліскучого відокремлення“ не вдавався: повним ходом на сторінках „Української Трибуни“ йде похід проти „українських марксистів“. „Марксизм на Україні, це „трокінський кінь в лавах українських борців за волю, ідеяна диверсія на всеукраїнському фронті боротьби“...

.... Українське громадянство починає бачити, хто куди його веде, до своєї чи чужої метрополії, до Києва, чи до чужих богів — пише п. Озерський. „Ми, українські націоналісти, кажемо просто ясно...“ і т. д.

Проте варто дещо сказати про націоналізм. Приміром, ідеолог новітнього українського націоналізму, автор книги „Націоналізм“ Д. Донцов в бібліотеці „Квартальній Вістниці“ не мало видав брошурок з похвалами націоналізму Гітлера, Муссоліні, француза де ля Рокка, Салізара і ін. Всі ті особи й іх політика вихвальялися українцям як зразки державної та національної мудрості. Чимало українців тому повірили, кинулись в обійми німецьких націоналістів, як сусідів тих держав, що гітили українців. Настідки віри в „ківання“ Гітлера українському народові доводить-

ся тепер спокутувати тяжкою внутрішньою боротьбою на еміграції.

Маємо, дійсно, два табори. Табір демократичний веде завзяту боротьбу з носіями націоналістичної ідеології, протистоячи їй справжнію національну, демократичну ідеологію, в основі якої лежить боротьба за право людини й громадянина.

Демократичний український табір в цій боротьбі вкладає найкращі свої сили, дбаючи про українську людину, про демократичну українську спільноту.

Людське суспільство знає дві засади порядкування: засаду субординації, підпорядкування; засаду координації, співпраці.

В цершому випадку побудова лер жави чи суспільства накинута згори вниз, у другому вона визначається самими людьми знизу вгору. Там порядкуючий засада виявляє себе у звичці командування й послуху, тут — у загальному бажанні вільного співробітництва.

В залежності від переваги котроїсь засади, держави чи суспільства живуть духом панування або духом співробітництва.

Ми це яскраво бачимо і на еміграції, де бачимо два табори: націоналістично-диктаторський, пройнятий духом панування, примусу й сліпого послуху, і табор демократичний, пройнятий духом співробітництва.

Боротьба між цими двома течіями цілком природна, але перемогти повинен зрештою табір демократичний. Це тільки питання часу. А що саме так і буде, видно хоча б з поведінки органів еміграційної преси, націоналістичного табору — „Української Трибуни“, „Часу“. Коли значна частина українців на еміграції сконсолідовалася в обороні свободи преси, а редакції демократичних часописів склали спілку, „відокремлені“ органи зчинили гвалт проти цієї спілки. Тільки ж „Український Трибуна“ і „Час“ не вдалося розбити демократичну пресу. Тоді вони накинулись на Координаційний Український Комітет, де об'єдналися конструктивні суспільно-політичні течії для спільнії акції.

Тепер диктаторська „Українська Трибуна“ накинулась на соціалістів. Розрахунок такий: а може „Український Трибуна“ вдастся штовхнути якогось жалюгідного хлопця кидати камінням в „марксистів“ і з того зробити „політичний капітал“.

Нічого з того не вийде, панове! і ваші власліпі прихильники врешті порозумішають і прозріють.

Г. Тіч.

В. Дубровський.

ЛЮДИНА ВЕЛИКОЇ ЛЮБОВІ

Українське громадянство одержало з Канади цікавий подарунок — нову книжку — «Спогади Олександра Кошиця», ч. 1, ст. 367, Вініпег, 1947 р. видання «Нашого шляху». Саме ім'я автора спогадів, всесвітньо відомого українського хормайстра Олександра Кошиця (12. 9. 1875—21. 9. 1944) — говорить за важливість цієї книжки для історії української культури. Перечитування ж цієї першої частини мемуарів, що охоплює дитячі і юнацькі враження автора — лише до кінця 19 стол., приводить до висновку, що твір цей містить в собі духовні цінності щедріші, ніж звичайні спомини.

Цю книжку написано так циро і ясно, що, почавши її, ніяк не можна зупинитися аж до останньої сторінки. Розділи її подано під простирами, але річевими заголовками: «Батько», «Мамині оповідання», «Тарасівка», «Наша хата», «Слуги», «Коні й собаки», «Перші враження», «Баби», «Школа в Тарасівці», «Церква», «Піліп Оверкович Олександровський», «Сусіди», «Бурса», «Бурсаки», «Учителі», «Лекції і предмети», «Семінарія», «Іспити при семінарії академії», «Академія 1897—1901 р.», «Академічний хор», «Батькова смерть». Всі ці написи дуже образно й змістово малюють картинки тогочасного сільського й місьцяного життя на Ківщині, особливо в Богуславі й самому Києві, рисують урядовців та військових, дають зовнішній психологічний характеристики багатьох десятків з селян і середніх шарів суспільства; освітлюють пробудження й зорання української свідомості під чужого владою.

Світлим серцем і радісними очима сприймає оповідач усесь світ і людей друзів і навіть недругів. Він має натуру творчого оптиміста, тобто має нахил акцентувати в житті все добре й прекрасне підтримувати, творити й помножувати

ти. Це представник молодої нації, яка переживає ще весну свого життя, яка, не зважаючи на дошкільні приморозки, тягнеться вгору, до сонця, який чужі ще зневіра і чорний нерухомий пессімізм. Ні безглузді садистичні знуцдання старорежимних педагогів над учнями в Богуславській бурсі, від яких зазнали й Ол. Кошиць, ні провал його під час випускних іспитів з семінарії, ні злочини „падлюк“ попа, що „опікувався“ ним під час учительства в сільській школі, ні тяжка хронічна горбова недуга, що позбавила його надголова надкращої вітхи життя — спілу, — ніщо не могло зламати життєрадісного світогляду автора спогадів. Він вперто переборював перешкоди, в той час як інші його друзі і навіть рідний брат Федір не витримували тигару обставин і випадали з наміченого життєвого шляху. Навіть злі гонителі Ол. Кошиць, бурсаки та семінаристи, як наприклад, викладач „греків“ Туркевич, інспектор бурси Стернов, викладач „догматики“ Богородицький і інші. Здебільшого через деякий час зневідомилися добром чином Ол. Кошиць. Він бачив злих людей і морально уникав їх. Добри ж серця притягали його до себе, і він присвятив їм не одну теплу й вдячуної сторінку в своїх помилках щодо них.

Вразливість Ол. Кошиця до явищ краси в світі не рез проявлялася в його замінуванні чарівними пейзажами України. Рідний кутючик, де стоять села Тарасівка, Звенигородка, Вільшана, Козацьке, Майданівка, Лисинка, Кирилівка, Будище, Моринці та ін., — «це ж та земля, де лунають найкращі у світі пісні, де чутно найчистішу нашу мову, де сяє найясніше між усіма сонце, яку вкрило найблакитніше небо; земля-свідок козацької слави; земля, де ходили гайдамаки; земля, де якій блукав «босими ногами» великий Тарас, яку опісував він у своїх геніяльних піснях;

земля з найкращими людьми на світі; земля... одним словом, найкращий кутючик на світі, де стоять мої люба Тарасівка! Хіба не правда? Хай то посміє сказать інакше! Картини косовиці; Ніч у млині; красвид в Богуславі; літо в Тарасівці; береги над ставками в Тарасівці; Красвид з гори в Богуславі хвилує свою красою Ол. Кошиця навіть в зорі років, коли він вже через 30 років після свого навчання знову одівав це міст

Так згасло полум'я...

(Пам'яті Джека Лондона)

Життя Джека Лондона є, немов пісня буревію над океаном, немов полум'я світанкової зорі... Батько Джека — американський убогий фармер — заробляє як сільський робітник, тому ледве вистачає грошей, щоб прохарчувати себе і семеро дітей. Народившись 12 січня 1876 року, Джек вже з 12 літ стає звичайним працівником газет. Замітає в ресторанах. Працює на фабриці. Незабаром Віскі Боб бере його в свою знамениту піратську банду... Глибокі води... Широкі нестричні вітри... Неозорі обрії... Управа порту побачила в 16-літньому юнакові великі здібності до керування морськими човнами і запрошує Джека на свого контролера. Через рік він уже випливає до Верингового моря, вертається знов до Америки, з великим захопленням читає книжки, зачитується і ...пропускає нараду від'їхати в море.

І знову — наполеглива праця на суходолі: він і миросник, і електромонтер, і кочегар, — далі не витримує, сідає на потяг і разом з голодними же-браками об'їжджає Америку з краю в край. Його ловлять, обстрілюють, а надівші на руки кайдани, відсилають до тюрем. Гніваючись на світ і на власну долю, він збирає всю свою силу іволю щоб вирватися із загратованої похмурої клітки. Надхненний молодими поривами, повертається до Каліфорнії, вступає до гімазії, в вільні години косить траву, вибиває килими, працює швайцаром, аби тільки заробити гроши на виплату за навчання. Мріє про університет... Вступає до вечірньої школи, працює, друкує перші оповідання, але гонорарний хліб, як відомо, дуже гаркій. — Джека Лондона використовують редакції. Однак він не протестує. Мовчить і пише нишком. Між тим він досягає своєї мети: два роки підряд він, маловідомий юнак, появляється в затишних залах університету в Сан-Франціско.

І тут він переконується, що наука йому не конче потрібна і, певно, не має

вона великого значення, щоб прожити. Значить — до мусульманської праці, бо... гроши лежать на вулиці, бо сонце сіє діямантами на кожному кроці!

Тоді то на порозі нового століття всіх американців охопила «золота мальярія» (пригадайте хоч би навіть короля сміху — Марка Твена!) Як 50 років раніше всі їхали до Каліфорнії, так тепер жадоба золота всіх гонить до, либонь, золотої Аляски. Отже, бере участь і Джек Лондон. Цілий рік він котає і — даремно. І тепер починається ще тяжче життя: помер саме батько. Джек вважав за свій обов'язок дбати за сім'ю. Працює, де тільки можна, щоб тільки заробити: продавцем машин для шиття, кочегаром на прибережному пароплаві і сторожем готелю. А ночами пише... Спить п'ять годин на добу. Нові світи. Нові обрії. Йому було байдуже до тупих амбітних критиків-графоманів...

Потім Джек Лондон знайомиться з російською дівчиною. Стас соціалістом. — Редакції попереджають його. Редакції

замикають перед ним двері... А через ніч Джек Лондон стає знаменитістю Америки, — виходить його книга «Син Вовка». А Джекові ж лише 24 роки!.. Хто ж може стати на дорозі? Хто підійде руку на нього?! Хто ще там гуянить критичними дописами?

За два роки Джек Лондон дає чотири романи на книжковий ринок, — небувалі успіхи! Гроші і квіти лежать на дорозі... А море манить, а море кличе, десь за блискучими хмарочосами котяться хвилі, такі співучі хвилі. Море!.. Хто не любить бурхливого життєвого моря-океану?! Джек Лондон, переїжджає через глибокі води до міста Лондону і разом з жебраками мандрує з краю в край. Поза ним — Лондон, перед ним — Париж, Берлін... Іде, як військовий, до Кореї, до Манджурії. Прогулюється яхтою біля західних берегів Америки, купує фарму в рідному Фріско. Іде знов до Західної Індії і, ніби океанський вовк, мандрує між казковими островами, об'їжджає світ своїм кораблем і несподівано 22 листопада 1916 року помирає.

Твори Лондона видані українською мовою. Редагує їх Юрій Клен — Освальд Бурггардт.

Іван МАНИЛО.

ПРОГНОЗА ДРАГОМАНОВА

Викладаючи в Софійському університеті курс всесвітньої історії, Михайло Драгоманов приділяє Великій увагі в курсовому викладі змаганню народів за політичного права. У жовтні місяці 1892 р. лекцію про розвій парламентаризму в Англії Михайло Драгоманов закінчив прогнозом: «Китайці та слов'янські народи численні, але майбутнє належить англійцям, бо вони залежать від вдачі народів», — прогноза Драгоманова випливала саме тоді, коли «Бісмаркова імперія, «Другий Райх», блища вже ясно на політичному небосхилі Європи, і в Софії Бісмаркова політика мала тоді вже багато впливових, та сильних прихильників.

Адже німецький Райх став ще року 1871 світовою потужгою, й набрав швидкою сили саме тоді, коли Росія сунула до Царгороду. Отож проти Англії, що боронила від політичної катастрофи «хвогою чоловіка», тобто Турецьку імперію. Росія потребує

буvala німецької допомоги; але на берлінському конгресі проти Росії виступив канцлер Отто Бісмарк. Англія вигравала, а князь Олександр Горчаков програв, і замислив тоді коаліцію Росії з Францією. Пізніше Франко-російський союз та англо-французька антиантанта привели Німеччину до Версальського миру. Бісмаркова імперія програла, а йдучи за Оттом Бісмарком шляхом крові та зализа, Адольф Гітлер доконав «третього Райха». Фрайбурзький професор Ріттер пише: «Ми знаємо, що Бісмаркове залишився райху залишило недокінченим одне велике завдання — виховати німців у свідомій співвідповідальності за державу, у звичках демократичного самоврядування, бо дуже авторитарна приватне приміщення, харчування та гроши на дрібні видатки. Для жінок без фаху-тижневий заробіток досягає 50—65 шілінгів. Фахові робітниці дістають в індустрії таку платню, яка перевищує середній зарібок. Хатні працівниці за 48 годинну працю одержують тижнево щонайменше 64 шілінгів, з яких на мешкання харч та близько відходить 23 шілінги.

Робляться заходи в справі мешкань в готелях з сприятливими умовами доїду на місце праці, але можна працівникам улаштовуватися і на приватних мешканнях.

Неві робітники мусять зобов'язатися не брати іншої праці, ніж та, яка буде їм приділена міністерством праці, і без цього згоди місця праці не міняти.

ри за батьківською клунею. Коли восени під час копання картоплі, Ол. Кошиці зробився, надто сумно, аж до сліз, він побіг до криниці топитися, бо в пісні співався:

«Було б мене утопити в глибоку криницю, щоб я наверх не спливала, цього горя не зазнала».

З Бубівським ставком у Ол. Кошиці були зв'язані сумні поетичні почуття і завжди асоціювались піснью «Ой, на ставу, на ставочку качечка ночус, — не бути же нам, серце, в парі, — душа моя чус». Потрапивши в зліті роки в Київ на Володимирську гору, Ол. Кошиці згадав при погляді на Поділ ту пісню, що чув тут колись, 25 років перед цим — «Ой, умру я, мати, умру за час, за годину, та й за дочку вдовину». Коли Ол. Кошиці напруженого готувався до іспитів в семінарі і був закоханий в Секліту Павликому, то — «Весь час я був дослівно під тягарем пісні — «Де я, де б я із досадою пішла», — вона день і ніч звучала у мене в ушах, ні! — у самій глибині моєї душі, співала, не спиняючись ні на моменті і своєю солодкою тugoю вона закращувала, сповідала все, що проходило перед моїми очима, що творилося зі мною і круг мени, і що повинно було статися далі». Готуючись в 1897 році до тяжких вступних іспитів до Духовної Академії, Ол. Кошиці почус одного разу Кант українського лірника про Олексія — Чоловіка Вожкого. — «Це була чиста народна поезія; з її прекрасними рисами, порівняннями, виразами, структурою, почуттям, глибиною і свіжістю». Але він тоді не записав цього канту і забув його потім. А 1928 р. він заблукав у Римі до Базиліки Олексія-Чоловіка Вожкого, і тут — «мов близькав осіяла мене оци мелодія, що я чув 32 роки назад: Ніщо не могло так передати весь тонус тієї трагедії (на місці якої я стояв), як жалібний характер цієї мелодії. Передо мною стояв сивим цей мрійник, що утік від щастя реального, щоб у реальному нещасті знайти щастя нерельє... Я аж заплакав» (ст. 311).

Хористи, що співали пізніше з капелі Ол. Кошиця, згадували цю його надзвичайну здібність зорово-образний паралеліями пояснювати сенс музичного твору і тим доводити емоційне сприймання його виконавців до найвищого рівня виразності. Про те, як він винайшов цей метод трактування хороспів (метод, що випливав, як бачим, з самої природи артиста), він розповідає так. Під час керування академічним хором у Києві — «мені часто приходилося вживати способу словесного пояснення того чи іншого музичного твору, щоб розбудити фантазію моїх меленівських артистів (бурасків. В. Д.) хвилювати їх душу, а потім опанувати їх, вони тоді цілком уже сміло щили за мною як у гипнотичному трансі. Не можу забути одного моменту, коли вивчивши першу частину концерту Веделя «Боже, придоша язиці в достоиння Твоє», де малоється картина зруйнованого Єрусалиму, я намалював її словами: місто залите кров'ю, вкрите трупами, закутане в диму пожару. Чутно тільки рев полум'я серед страшної тиши смерті, а вдалечині затихає гамір від ходачих орд завойовників та плач бранців і т. д. Разом з музикою це так вплинуло на моїх меленівських артистів, що багато з них почало плакати, схвилювало й мене самого. Прийшлося припинити співанку. Завдяки цим поясненням мені удавалось добитися такої свідомості, такої широти у виконанні, та такої художньої завершеності, що бувало моментами самою проимає холод. В наслідок цього методу досягалася надзвичайна експресія виконання. «Були й червоні моменти, коли приходилося помимо волі плакати під час виконання. Зі слів одного студента-попа, знаю, що одного разу по закінчення Веделівського «Училища, Господи, глас мой», список Дмитрій (Ковалинський В. Д.) у вівтарі сперся на престол і хвилини з п'ять не подари усім подати «вогласу» від хвилювання.

Не треба думати, що високе мистецтво хороспів далося Ол. Кошицю лише від природної обдарованості або через згаданий влучний винах ідлюструючої інтерпретації виконуваних творів. До цього додавалося впереда наполеглива, повсякчасна праця, дивигуном, якої була безкорисна, безмежна любов до музики. Ще бувши семінаристом, Ол. Кошиць ор-

ганізував спільно з своїми товаришами-меломанами вокальний квартет. «Тут відчув я в собі диригентський хист. Мутич я своїх квартетистів страшено, але добився нарешті такого виконання, що воно нас самих почало захоплювати. Товариши і приятеля мій розумний, але хмурий чоловік і суворий філософ Петро Бернацький, послухавши якось нас, сказав мені: «Ви знаєте, що ваші слів може перекинути усіх звітоглядів людин! — Я думаю, що від нашого співу змінялась його понура філософія». Радість від того, що я є «знаті» (можливо, самого себе), піднімала мене, давала мені крила, цікавила, хвилювала. неслася мене в якусь щасливу мрійну країну звуків і штовхала на нову ж нову роботу. Мені й тепер здається, що то були найщасливіші дні моєго життя. То були дні моєго музикального пробудження до першої любові, повні чудової наслоди й раювання! Хай буде благословенне ім'я моїх дорогих квартетистів у віки й віки, та нехай долетить голос моєї відчутності на той світ, коли їх вже нема на цьому!»

Стихія української народної пісні дбайливі вправи на скрипці та гра в оркестровому ансамблі, вивчення творів старовинних майстрів української музики, особливо Веделя, якого Ол. Кошиць вирішив «воскресити», бо його творчість носить яскравий чисто національний український характер, знайомство з сучасною європейською музикою — все це сформувало того незрівняного майстра Кошиця, що пішов підкоряти світ в ім'я світла й краси українського світосприймання.

Не можна при тім обійти мовчанкою й впливу на Ол. Кошиця П. I. Чайковського, що бувши в семінарі, він познайомився з нею. «Вона непереможно впливала на мене. Деякі його романси, прямо невідлучно від наших пісень, переслідували мене, особливо коли моя душа була зайнята моїми особистими переживаннями». Коли вже в Академії він одержав в порадунок звитя романсів П. I. Чайковського, — то «тепер цей звіт був для мене цілком новим світом». — згадує він. — Романси Чайковського «дали тонус для цього першого року Академії. Бувало, розкрию їх

врядування у громадянському змаганні супроти авторитарних принципів, суспільного життя й гартували вдачу громадяніна.

Дарма, що року 1892 другий рік готував за проводом цісаря Вільгельма II. панцерний кулак та за пляном генерала Альфреда Шліффена близькавичну війну — перемогу і виступав на світовому форумі вже як мілітарний суперник Британської імперії, Михайло Драгоманів висловив тезу, що нехтувала в майбутньому роль німців. А нині вже ясно, що перше місце у світовій політиці належить Сполученим Штатам Північної Америки й британському Комонвелту, тобто кінець-кінець державі, що вийшла з англійської культурної і політичної традиції.

Б. Шершевицький

Закликають до Англії

Цими днями приїхало чотири групи колишніх ДП, які вже оселилися в Англії, щоб в супроводі представника англійського міністерства праці обійтися всім із тим, що перші записи тижнево 800 самітніх жінок у віці між 18—49 роками, які згодом працювали на англійських фабриках бавовни, вовни та штучного шовку а також в пральнях або в до-Гарденер, представник британського міністерства праці, вже наказав роздати людям в таборах. Функкесерн, Амбер Людвігсбург та Буцбаху відповідні друковані інформації.

Джерело незгоди

Не зважаючи на різні заходи щодо замирення серед нашого еміграційного суспільства, зокрема «пресові порозуміння», миру в нас немає. І цьому лихові не буде кінця, доки наша суспільність не знайде мужності зрозуміти дійсну причину, саме джерело цього хворобливого явища і не поставить праильної діагнози цієї небезпечної хвороби.

В чому ж річ? Нас, українців усіх соціальних станів, найрізноманітніших політичних, філософських, релігійних світоглядів усіх українців на Україні і поза її межами сущих, єднає спільній ідеал — ідеал Української Самостійної Соборної Держави. Коли б то з українців був противний нашему спільному національному ідеалові української держави, той опинився би по противному боці барикади, серед ворогів українського народу. З ворогами нашого національного державного ідеалу не може бути ніякого замирення, а тільки безкомпромісова боротьба.

За ці національно-державні ідеали сотні тисяч українських людей опинилися на еміграції і рішили продовжувати в умовах політичної еміграції змагання українського народу за його визволення.

Як неспірну передумову успішного продовжування цих змагань саме життя висунуло ідею національно-політичної консолідації всієї української еміграції. Рік тому воно знайшло своє здійснення у створенні Координативного Українського Комітету.

Сама ідея національної консолідації і політичної діяльності всіх українських політичних угрупувань — глибокою принциповою, фундаментальною справою, також важлива, як і питання спільного національно-державного ідеалу.

Хто проти консолідації і політичної координації діяльності нашої постійної координації, зокрема в цей трагічний час для всього українського народу, якому загрожує просто фізична загада, той консолідується з заклятими ворогами українського народу і координує свою роботу з ворожими агентурами.

І ось у процесі здійснювання ідеї консолідації виявилось ціла прірва між українським демократичним світом і його засадним противником.

Це питання стає зрозумілим навіть для найбільш засліплених, коли взяти для увагу основну організаційну платформу Координаційного Українського Комітету, в якій сказано, що всі політичні угрупування, що входять у склад КУК-у, мають повну свободу діяльності своїх політичних організацій, навіть з іншими українськими політичними організаціями, учасниками консолідації. А коли ще взяти на вагу, що в організаційній платформі КУК що в одностайні рішення мають обов'язкову силу (отже ніхто нікому не хоче накидати навіть волі більшості!), то тоді стане ясно, чому партія ОУН

(С. Бандери) не захотіла «обмежувати своєї свободи».

Своє вороже ставлення до ідеї української консолідації прилюдно в своїх органах («Українська Трибуна», «Час») ясно й недвоясно виснила сама ОУН (Б.) тактикою «бліскучого відокремлення» та проголошеннем свого виключного монопольного проводу «однієї партії в блоці з безпартійними» (заязоване гасло большевицької монопартійної диктатури).

Всі політичні угрупування, що приєдналися до консолідації, розвинули свою громадську політичну практику в дусі взаємного зрозуміння, приязні, не зважаючи на те, що КУК належать найрізноманітніші політичні групи — від соціалістів до монархістів. Постійна співпраця людей різних світоглядів щораз більше зближує їх і створює у громадському житті атмосферу довірі і взаємної пошани. І тут зовсім не треба заключати якісь пресові замирення, бо в загальних справах усіх скорідиновані політичні організації знаходять завжди спільну мову.

Партія ж «бліскучого відокремлення», навпаки, намагається з усією послідовністю здійснювати плян своєї виключної влади у всіх ділянках життя, користуючись всячими неморальними засобами. Цими методами боротьби створили «відокремленці» таку убивчу атмосферу, що вона затроє все наше громадське життя. Таким чином створили вони такі жахливі відносини серед нашої еміграції, яких немає ні у поляків, ані в балтійців.

Спроби Інформаційного Відділу ЦПУЕ довести до злагодження пресової політики шляхом заключування т. зв. «пресового замирення» нагадує дитячу забаву, бо цьому лихові можна зарядити тільки ліквідуванням самої хвороби, а не її зовнішніх проявів. «Відокремленці» втягають до своєї гри ЦПУЕ тільки на те, щоб ухильитись від слушної критики демократичної преси та відвернути увагу громадянства від суду справжніх спричинників анархії.

Практика півторарічної диверсії бандерівців приводить усіх відповідальних, вдумливих людей до висновку: ніякої згоди, ніякого замирення з бандерівською анархією і провокацією!

В теперішній найтрагічніші часи для українського народу, що стільки потерпів від фашистсько-нацистичного терору, а нині переносять смертельні муки від кривавої большевицької диктатури, не можна тірپти політичних авантюристів, що знеславлюють перед широким світом українську визвольну ідею провокаційною забавою в монопартійну диктатуру в той час, коли ввесь культурний світ стоїть у тяжкій боротьбі проти большевицької монопартійної тиранії.

В минішній трагічні часи відмова від участі в національній консолідації і політичній координації всіх національно-політичних сил нашої еміграції — це національний злочин, з яким не можна миритися!

Придивившися до півторарічної практики «бліскучого відокремлення» (включ-

но з таємними інструкціями для «внутрішнього вживання»), доходимо до висновку, що в цій партії діють чужі сили. Роблять це вони під плащиком найбільш «патріотичних» фраз, використовуючи цирильний патріотизм ідеїної маси, головно політично невиробленої молоді.

З притиском зазначуємо, що серед членів і прихильників ОУН (Б.) є багато широ відданих національній ідеї людей, готових до найбільшої самопомочі за визволення українського народу. Страшна трагедія існує тому, що за їх спинами стоять чужі нам сили, подібно як за польської окупації в Галичині гинули члени ОУН під командою краєвого коменданта Барабановського, що

рівночасно був платним агентом польської поліції.

Єдиний шлях до справжнього замирення серед української політичної еміграції — це якнайскоріша ліквідація партії «бліскучого відокремлення». Про це повинні подати передусім самі справді ідеїні П члени і прихильники. Тоді всі дійсні патріоти знайдуть організаційну форму, щоб приступити до единого загального національного фронту.

Ніхто з відповідальних громадсько-політичних діячів не сміє ухилятися від участі в очищенні дотеперішньої задушливої атмосфери, що несе з собою великі небезпеки для нашої національної справи.

Що діється в Ганновері?

(Лист Краєвого КУК на Британську зону)

У звязку з дописом п. Ф. Блакитного «В. ім'я правди», надрукованим у газеті «Наше Життя» в ч. 13. жовтня 1947 р., в якому між іншим автор стверджує, що сучасний провід ганноверського табору стоїть на платформі «КУК» у й підпорядковується останньому в обсязі наданіх йому повноважень, Краєвий КУК на Британську зону Німеччини мусить заявити, що на підставі систематичного спостереження життя в ганноверському таборі, а також дії і розпорядження таборового проводу, пі в якому разі не можна погодитися з цим твердженням п. Блакитного. Навпаки, Краєвий КУК зареєстрував такі факти:

1) Терпершній провід табору вже в грудні 1946 р. домігся був від англійського управдіння наказу про поділ табору в Ганновері на релігійні бази (на греко-католиків і православніх). На початку січня 1947 р. греко-католиків мали вивозити в люті морозі десь під голландський кордон. Лише завдяки рішучим заходам людей, підпорядкованих засадам КУКу, почастило відхилені від табору це нещастя, а від усієї української еміграції предецент для подібних акцій по інших таборах, і домогтися в англійців анулювання цього наказу. Про цю справу КУК Британської зони повідомив Головний КУК, і той заявив до справи поділу табору на релігійні бази негативне становище. Відповідна резолюція була опублікована в українській пресі.

2) Провід ганноверського табору не дас змоги працювати всім українським громадським організаціям, не зважаючи на їхні політичні забарвлення або й, взагалі, аполітичність, і за допомогою таборової поліції розганяє навіть засідання управи організацій, як Союз Українських Ветеранів, Союз Українок, а також утруднює ввесь час виховну практику організації ПЛАСТ. Провід ганноверського табору унеможливлює громадським організаціям переведення в таборі національно-освідомлюючої праці у формі лекцій, викладів, концертів, свят тощо. До часу перебрання проводу теперішніми його керівниками в таборі не було тижня, в якому б не відбулося по декілька лекцій на різні теми. Тепер, за винятком кількох офіційних свят і танцювальних вечірок для молоді та кіно-сеансів, викладів для таборових громадян немає.

3) Таборовий провід відмовився від співпраці з Обласним Українським Допомоговим Комітетом, затвердженім англійською владою, щоби спільно одоровити громадське життя в таборах. 4) Провід ганноверського табору започаткував і надалі підтримав ролем у такій всеукраїнській організації, як Українська Автокефальна Православна Церква. Через це ганноверський табір являє собою нині центр боротьби проти єдності в церкві в англійській зоні. Краєвий КУК категорично заперечує, ніби вище названі факти в якісі спосіб виходять із платформи КУКу, і рішуче відмежовується від таких дій проводу ганноверського табору. Навпаки, він підтримував і підтримує так звану опозицію в таборі, яка спровадила стоять на засадах КУКу, не зважаючи на те, що опозицію підтримує й група людей, приналежних до партії, яка КУКу не належить.

Краєвий КУК на Британську зону.

Від Адміністрації

Починаючи від 1 жовтня 1947 року наш часопис «Our Life» («Наше Життя») можна замовляти в кожному поштовім або в кожному листоноші американської та англійської окупаційних зон.

Нових передплатників можна замовляти «Наше Життя» через поштову післякому земську пошту або листоношу.

Також передплати пошті й листоношу нашого часопису до наших постійних передплатників.

Передплату належить вносити наперед і що найменше за 1 місяць через листоношу, або поштові уряди, подаючи при цьому англійську і українську квитку нашого часопису.

Передплату «Нашого Життя» враз з додатками виносить 5 Нм. місячно, або 15 Нм. квартально.

П. П. Передплатникам, що вже вносять передплату наперед до Адміністрації «Нашого Життя», ми висилатимемо наш часопис безпосередньо до часу вичерпання внесененої суми.

Про всі святаудальні труднощі, з'явившіся з новим способом передплати просямо нас негайно повідомити.

Адміністрація
«Нашого Життя»

— Відпустіть мене, дітки, — звернулася жаба з Дніпра до свого роду: — хай я ще раз побачуся з своєю милою сестрою... подишу повітрям рідного болота.

І обидві виrushili вдалку путь, назустріч одна одній. Довго йшли, обминаючи різні перешкоди, часто від безвіддя та безчушія страшдаючи. Новз них повзли, рігаючи вогнем страшні людські машини, вгорі над ними ревли нечувані крилаті страховища. І не раз було так, що та чи та з обох сестер навіть життям своїм важила коли якесь важке, колесо на них мало не накочувалось або страховища з неба громом били.

Та вони вперто йшли вперед, з вирви у вирву, що від тих машин повстали, стрибаючи або й калюжі крові перебродячи.

Та от нарешті на одному горбку вони одна одну здали побачити.

— Де ж твоя, Боже, справедливість, — казали, — що ти попускаєш нашим ворогам-людям, так знущаєшся над нами!

Аж ось почули обидві сестри, що їхні вороги — люди, так посварились між собою, що вже й про жаб забули — щоб їх у розлучі держати.

— Піду' ж я тепер, — каже з радістю жаба з Полтви, — до своєї милої сестрички... піду, хоч би там що...

— Вона, вона, моя рідна сестричка! — гукнула захватно жаба з Дніпра. — Таки дав Бог ще раз П побачити...

І вони швидко застрибали одна до одної. Тільки ж потім обидві раптом придержали ходу.

— Та вона хамка! — подумала з обуренням жаба з Полтви. Хоче, щоб я до неї перша привіталась... Мабуть, вона в своєму великому болоті зовсім здичавіла...

— Чи ти ба, я кирпу гне! — сказала собі подумки жаба з Дніпра. — Дума, що вона найрозумніша. Пхе! Не бачила П смердячого болота...

Лист із Англії

16. 10. 1947. о год. 2-й по обіді, нас з усіма речами, відправлено особовими автами до закритої станції Мюнхен. Речі великі, з особливими англійськими адресами (наклейками) були навантажені до окремого вагона. Люди, з ручними багажем, згідно з груповими нумерами, були розміщені по добрих особових вагонах. На дорогу видали: хліба — 400 гр., масла — 5 гр., по яблуку, по одному оселедцеві, по дві пачки американського тютюну, по 4 плитки шоколаду та по 70 цукерок.

О 5-й годині поїзд рушив до голландського кордону. На кордоні нас застала ніч. Представник німецької влади при обході вагонів звернувся до всіх від'їдаючих: «Хто має німецькі гроші та хоче переслати їх рідним чи знайомим?». Але у нашому вагоні таких не було. При переїзді кордону, о 8-й годині вечора піакої контролі не було. Поведінка обслуги (голландської) була надзвичайно чесна. Транспорт провадив представник англійського міністерства праці.

О першій годині ночі ми прибули до голландського порту Гук. Вагони з багажем подали до пароплаву. Людей звели до великої особового магазину, де коженмав місце і для себе і для своїх речей. Ми йшли, кожна група мала по 25 місць окремо, щоб не переплутати своїх речей з чужими. Потім нашу групу повели до кухні, де кожному на мігах показано, що мусить робити.

Після смачної їжі всіх за вийнятком нашої групи й жінок повели перевантажувати речі з вагонів до пароплава. Через півгодини, спочатку жінок, а потім чоловіків, заводили на пароплав. На цьому пароплаві були й військові, що мали відпустку додому. Море було тихе.

О 11 годині дня прибули до порту (Гарвіч). На пароплав нам видали по 20 шил. (1 фунт стерл.).

У порті Гарвіч багаж вивантажили полонені німці та розташували його так, щоб було видно адресу. Потім нас всіх по одному пропустили до контроля міської поліції (в порті), котра на ДП картках (пашпортах) поставила свою печать. Від поліції — до багажної, для перевірки, чи ввесе багаж прибув. В цей же час полонені взяли наш багаж і понесли до поїзду: О 4 годині поїзд рушив до Лондону. При відході поїзду нам одна англійка дала квитки на обід. До Лондону прибули о 8 годині вечора. Все місто було освітлене. На наш приїзд чекало декілька двоповерхових особових авт. В кожному авті помістилось по 70 чол. Цими автами нас перевезли до готелю. У готелі розмістили по кімнатах, спочатку жінок, а потім чоловіків. Кожному видали по рушнику та стаєнський посуд у подарунок. Всіх зараз же скерували до лікарня на огляд, а від лікарня до кантини, де дали вечерю. Потім хто хотів, міг у ванні скупатися. Ліжка на сітках. Спати було тепло. О 8 годині ранку, під дзвін дзвоника подали команду до вставання. Через 20 хвилин — до сніданку. До міста бігти не радили, через те, що ми ще не мали вілловідні паперів, і нас могла затримати поліція. Та ми таки вибігали подивитися на крамниці, крам, вулиці і т. д. О 12 годині дали обід, а в перший особовими (м'якими) автами повезли нас од табору на півдні Англії коло морської затоки в містечку Бедгемптон. О 3 годині ми прибули на місце, нас розділили самітних окремо, а родинних (офіційно) — окремо. Наречені були розділені. Самітніх дівчат і хлопців повели до табору, де бараки відокремлені дротом, а дружинам поселили в окремих кімнатах. Кімнати розміром 2,5 × 4,5 м. Кожна кімната мала 2 ліжка на сітках, по 4 ліжники, 1 подушка й матрац. Бараки цеглові, підлога асфальтована. В таборі годують 4 рази.

Ми прибули до табору в суботу, і до понеділка відпочивали. В таборі можна вмістити всіх українців з британської зони Німеччини. Але покишило в ньому що із 500 чол. За цей тиждень на працю вивезли дві партії ДП. Працівники табору говорять (а з них більшість — українці), що тепер довго по тaborах не тримають, як це було раніше, але й поспіху ні в чому немає. За тиждень перепустили через реєстраційні відділи табору що із 500 чол. При медичному огляді першого транспорту нікого не забраковано. Після лікарського освідування — поліційне оформлення. Питають: коли й де народився, хрестився, женився, брачковав (чи вчвився) та що робив у Німеччині. Це все записують до картотеки й дещо в пашпорт, що його тут же надають. Для цього треба мати 2 фотокартки, (а хто не має, того безкоштовно фотографували). Поліція перевіряє «нотаптс» та великий бланкет.

Після цього викликають до відділу праці. З однією особою ведуть, розмову 10—15 хвилин. Жінок посилають на мануфактурні фабрики. Чоловіків головним чином хотять посласти до праці в господарстві та копальні. У сільському господарстві здебільшого посилають одружених, їх не роз'єднують. Від'їдають до праці видають безкоштовно робітне взуття та тепле пальто.

Після поліційного оформлення направляють до відділу постачання. Цей відділ видає кожній особі на 6 місяців купони для придбання одягу та взуття по 60 купонів та 20 купонів до кінця цього року. Крім того, 24 купони (до кінця цього року) на шоколаду, але на них можна брати й цукерки. Кожен талон дорівнює одній шоколаді або відповідній вазі цукорок. Для поточних витрат видають щотижня по 5 шилінгів. Наш табір — Готель коло міста Гавант на віддалі 200—300 метрів, а всього до центру міста 700—800 м. На віддалі 7 км. порт Портсмут. В місті в крамницях є все, що хочете. Ціни невисокі. Добрі черевики — 35 шил. робітні — від 12 до 20 шил. (цини залежать від якості шкіри й розміру). Всі першої речі потреби дуже

дешеві, а речі розкоші, без яких робітник може обйтися, дорожчі. Так само і в харчах. Як з усього видно, тут лише потрібно гроши. Але їх заробляти трудно. Чорного ринку немає. Своєю працею люди заробляють не кепсько, але тільки ті, що вже мешкають по 10 місяців. Вони, крім своєї праці, у вільні години, ще додатково дійні працюють, або приватно заробляють чоботарством чи кравецтвом. Буває, що заробляють стільки як і на своїй основній роботі.

За час перебування тут (7 днів) уже відбулося два зібрання українців. Одне проводили представники Укр. допомогового комітету Лондону під назвою: «Союз Укр. В. Британії». Закликали до вступу, в його члени. Членська платня — по 5 ш. на місяць. Завдання допомога українцям.

Цей Союз видає тижневик — часопис «Українська думка». Вони противники бандерівщини і їх органу («Укр. Клич»).

Друге зібрання скликали дві росіянки, старі емігрантки. Їх чоловіки практикують в IPO. Це представники «Православного общества» в Лондоні. Мета — об'єднання православних ходу з англійцями. Членство без обов'язкових внесків. Сказали, що коли хто матиме якусь потребу, можна до них звертатися.

П. С.

Від товариства „Побрратими“

16 вересня 1947 року в Августбурзі розпочало свою діяльність товариство „Побрратими“. Це крок до об'єднання всіх розпорощених демократичних сил нашої молоді, що пройшла тернистий шлях на чужину, з любов'ю до волі, до всього прогресивного, що створило людство на протязі своєї історії. Ми, побувши в концтаборах та примусових працях III Райху, переконались, що всяка тотальна влада — злідні, терор і поневолення, скеровані на пригнічення людського духа, на захоплення деспотією влади в свої руки. — Тому вирішили ми, юнаки і юначки, ще більше об'єднатися і спільнім зусиллям поборювати несправедливість і деспотію, навислі важкою хмарою над нашим народом на Рідних Землях і на Еміграції.

Нас кличує сотні титяч замучених і запроторених на Колиму і Соловки українських хлопців і дівчат, сотні тисяч воїнів і повстанців, що полягли на полі бою за країще завтра нашого народу.

Ми хочемо бути вільними громадянами із своїм іменем і світоглядом у вільному колі вільних народів. Ми хочемо бути авангардом Молоді, що єднається, незалежно від наших політичних переконань чи симпатій, — в одну велику сім'ю, на міцних християнських основах.

Ми будемо ще більше скріплювати любов, єдність і братерство серед ук-

райського народу на чужині, а не роз'ятрювати рани нашої спільноти.

Ми є вірні ідеї свободи і справжнього демократизму і тому будемо з усією рішучістю і непохитністю ставити тверду відсіч усім, що захочуть накинути нашому народові свої тоталістичні форми правління, і будемо підтримувати усі демократичні угрупування, що вони служать добру нашої нації.

ФОНД УДАРУДІТЬ

859. Знайомих з Волі Крицівської Сянічного пов. просить відгукнутися Йосиф Швед Р. С. IRO, Polisch Camp 607 Böblingen.

860. Земляченко Михайло (з Глухого) розшукує братів Івана і Грицька, а також рідних та знайомих. Повідомляти: Майш-Кастель, Гольцазерне, ДП-Лягер, Вл. III, кім. 52.

861. К. Жорж розшукує батька К. Аврама, сестру Валю, брата Миколу та знайомих-М. Сашку, Петра та Василя. Августбург, Сомме-Касерне бл. 16/22.

862. Цица Стефанія розшукує брата Володимира Бакусевича (працював в Гор. Баварії, в копальннях Вестфалії). Писати на адресу „Н. Ж.“

863. Сина Морозова Павла, народж. 3. 4. 1923 р. розшукують батьки. Повідомляти: Августбург, Сомме-Касерне Вл. 3, кім. 22.

Вийшла з друку збірка оповідань про дітей В. Чапленка «Увесьденечки». Ціна 2 нм. Книгарням 20% знижки. Замовляти в Адміністрації «Наше Життя».

скромна порада: треба почати систематичні тренінги.

З світового спорту

Три відомі клуби першої англійської ліги розіграли гостинні змагання на континенті. Вислід цих змагань такий: дві поразки, одна перемога і одна гра ремісова з відношенням воріт 6:11. В 15-х англійських лігових змаганнях непереможний Арсенал програв в Парижі з Расіні-клубом 3:4; Чарлтон Атлетік програв в Брюсселі з белгійською збірною 0:5 і тільки Челзі, яка займає в англійській лізі 14 місце, в Антверпені перемогла комбіновану одинадцятку 3:2.

В англійських першостях по футболу перше місце займає Арсенал 25:5 пунктів перед Престон Норд 23:9 пунктів.

СК Братіслава перемогла першу ССР з футболу ЦДКА 3:2.

В першій половині провадив Центральний Дом Червоної Армії 2:1.

†

Марина Олексіївна Нестеренко з роду князів Обеленських легко спочила по довгій хворобі на 51 році життя в таборовій лікарні в Регенсбурзі 11 листопада 1947 р. і була похована на міському протестантському кладовищі 14. 11. 47 р. Про це з великом жалом сповіщають чоловік, дочка, син і внуки.

Вказник на літній семестр 1948 р.

Висока Господарська Школа у Мангаймі, це одніока того рода школа у Німеччині (по закриттю її посестер в Берліні й Лейпцигу). Тому зрозумілим є великий наплив студентів з цілої Німеччини й «numerus clausus» запроваджений літом 1947 р. На перший семестр може бути допущено тільки 100 студіюючих, серед яких може бути прийнята мала кількість чужинців. Передумовою до вношенні подань про допущення на студії є скінчених 21 років життя (у виняткових випадках 19 і 20 р. життя). До подання треба:

1. Подання про допущення до студій (без означеної форми).

2. Свідоцтво зрілості гімназії або торговельної середньої школи (оскільки воно не є на німецькій мові — тільки його потверджений переклад).

3. Виповнений політичний «Мельдербог» в подвійному виготовленні (кожне питання відповісти так або ні — не чертками).

4. Посвідку шонайменше 6-місячної купелької практики.

Формулляри можна набути або замовити поштою в ціні 0,50 марок у: Віртшайдтс — Гохшуль, Мангайм, Гутенбергштрассе 15. Зле виповнені формулляри повертається і цільно по доповненні браків, можуть бути розглядані. Про прийняття рішає «Пунктсистем» себто кількість точок, якими кандидат добуває собі оцінку.

1. уроджені в рр. 1926 . одну точку

2. уроджені в рр. 1925 .. дві точки

3. уроджені в рр. 1922 ... три точки

4. Свідоцтво зрілості з дуже добрим поступом ... три точки

5. Свідоцтво зрілості з добрим поступом ... дві точки

6. Свідоцтво зрілості з достаточним поступом . одна точка

7. Додаткова купецька практика понад 1 рік по . одній точці за кожний рік.

Студіюючі мусять в первіх двох семестрах здати щонайменше один клявзуворовий іспит. Кожний іспит можна лише два рази здавати. По двох невдалих іспитах скреслюється студента з листи студіюючих.